

LING 1109 Tospråklighet H – 2005

Rampton, Ben (1998): Language crossing and the redefinition of reality. I Auer (red.): *Code-switching in Conversation. Language, Interaction and Identity*. London: Routledge. 290-317.

“Crossing” = overskriding på norsk

NB Denne artikkelen er i en redigert bok om kodeveksling.

Hva er forskjellen mellom **kodeveksling** og **overskriding**?

- Kodeveksling: en tospråklig veksler mellom språkene som han/hun behersker, og viser til sin tilhørighet til gruppene som bruker språkene.
- Overskriding: et individ etterlikner/bruker språket til en annen gruppe som han/hun ikke tilhører.

Overskriding = bevegelse over eller på tvers av sosiale og etniske grenser. Det er heller et sosiolingvistisk begrep enn et lingvistisk begrep, som fokuserer på den sosiale grenseoverskridning mer enn den språklige.

F.eks. bruken av en minoritetsspråklig variant som i enkelte kontekster kan være prestisjefyllt, f.eks. hvite middelklasseungdommers bruk av afro-amerikanske språklige trekk som forbindes med hiphopkulturen

Ramptons arbeid viser hvordan multi-etniske ungdommer i en arbeiderklasse i Storbritannia brukte språklige elementer fra kreol, panjabi og asiatisk engelsk.

Med overskridingsbegrepet viser Rampton at de unge språkbrukerne han undersøkte, ofte skapte sine egne ”liminale” rom (dvs. en slags sosial limbo) hvor etnisk identitet for en stund neutraliseres. Det som ungdommene oppfattet som ”normal” hos de voksne, var at etniske grenser var rigide/ satt fast, men de kunne bryte dem ved overskriding.

- Bringer inn Bahktins begrep ”double-voicing”. Taleren bruker et annet språk/ en annen stemme og grensen mellom taleren og stemmen han/hun har adoptert kan forsvinne.

Hvilken relevans har overskriding for kodevekslingsforskning?

- Overskriding er en slags bekreftelse på Gumperz inndeling av kodeveksling mellom situasjonell kodeveksling og metaforisk kodeveksling. Overskriding er en type metaforisk veksling.
- Arbeidet om overskriding bygger på arbeidet om kodeveksling.

Overskriding har assosiasjonspotensiale: enkelte varieteter kan assosieres med stereotyper, f.eks. italiensk med mafia og latinske elskere. Men det betyr ikke at disse med en gang aktiviseres ved bruk av overskriding. Den symbolske kraft bestemmes i konteksten.

Prototypisk har overskridingsbegrepet fanget opp bruken av andre *språk*, men siden har forskningen vært anvendt og funnet relevant for bruken av t.o.m. andre *dialekter* og *varieteter* enn den/de som individet har som sin egen/sine egne.